

NOTA DE FUNDAMENTARE

la proiectul hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea formularelor standard pentru publicarea anunțurilor în domeniul achizițiilor publice/sectoriale, apărării și securității și concesiuni

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Proiectul hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea formularelor standard pentru publicarea anunțurilor în domeniul achizițiilor publice/sectoriale, apărării și securității și concesiuni a fost elaborat de către Ministerul Finanțelor.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
<i>2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ</i>
Elaborarea proiectului reflectă angajamentele asumate de Republica Moldova prin acțiunea 7 din Anexa A la Clusterul 1, Capitolul 5 – Achiziții publice, din Programul național de aderare la Uniunea Europeană 2025–2029, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 306/2025, document strategic care prevede adoptarea cadrului normativ necesar implementării legislației Uniunii Europene în domeniul achizițiilor publice. De asemenea, inițierea proiectului este determinată de necesitatea realizării acțiunii nr. 183 din Planul național de reglementări pentru anul 2025, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 841/2024. Totodată, fundamentarea procesului de elaborare se sprijină pe prevederile Legii nr. 112/2014 pentru ratificarea Acordului de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte. În conformitate cu dispozițiile articolelor 34 și 35 din Legea nr. 22/2025 privind concesiunile de lucrări și concesiunile de servicii, proiectul vizează asigurarea cadrului legal necesar implementării eficiente a acestor prevederi. Pe lângă necesitatea de conformare cu legislația națională, demersul este susținut și de angajamentele asumate de Republica Moldova în cadrul reuniunii de screening bilateral cu Comisia Europeană pentru Capitolul 5 – „Achiziții publice”. În acest context, țara noastră s-a angajat să alinieze legislația națională la acquis-ul comunitar, prin integrarea treptată a normelor europene în sistemul juridic intern, asigurând astfel compatibilitatea și coerența cu cerințele Uniunii Europene. În acest sens, temeiul legal al elaborării proiectului include și necesitatea transpunerii directivelor europene în domeniul achizițiilor publice, precum și aplicarea Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2019/1780 al Comisiei din 23 septembrie 2019 privind stabilirea formularelor standard pentru publicarea anunțurilor în domeniul achizițiilor publice, care abrogă Regulamentul (UE) 2015/1986 privind formularele electronice.
<i>2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative</i>
În prezent, cadrul normativ care reglementează achizițiile publice în Republica Moldova este constituit, în principal, din Legea nr. 131/2015 privind achizițiile publice, Legea nr. 74/2020 privind achizițiile în sectoarele energiei, apei, transporturilor și serviciilor poștale, Legea nr. 22/2025 privind concesiunile de lucrări și concesiunile de servicii, completată de un set de acte normative conexe. Deși acest cadru legislativ a fost parțial armonizat cu standardele Uniunii Europene, persistă în continuare neconcordanțe față de acquis-ul comunitar, care afectează eficiența, transparența și corectitudinea procesului de achiziții publice. În contextul angajamentelor asumate de Republica Moldova prin Acordul de Asociere cu Uniunea Europeană și ca urmare a procesului de screening bilateral, a fost identificată necesitatea consolidării alinierii legislației naționale la normele europene. În acest sens, a fost inițiat procesul de elaborare a unui nou proiect de lege privind achizițiile publice. Acțiunea este întreprinsă în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 306/2025 privind aprobarea Planului național de acțiuni pentru aderarea Republicii Moldova la Uniunea

Europeană pentru anii 2025–2029, vizând implementarea acțiunii 1 din Anexa A la Clusterul 1, Capitolul 5 – Achiziții publice, care prevede aprobarea proiectului de lege privind achizițiile publice. Totodată, în procesul de analiză a cadrului actual, s-a constatat că publicarea anunțurilor de achiziții în cadrul Sistemului Informațional Automatizat „Registrul de Stat al Achizițiilor Publice” (SIA RSAP) nu este pe deplin standardizată și nu asigură interoperabilitatea necesară cu platforma europeană Tenders Electronic Daily (TED). Absența formularelor conforme cu cerințele europene afectează negativ transparența, comparabilitatea datelor și capacitatea de raportare internațională.

Prin urmare, noul proiect de lege privind achizițiile publice prevede intrarea în vigoare a noilor reglementări începând cu data de 1 ianuarie 2027, pentru a permite o tranziție coerentă și eficientă. Această perioadă de ajustare este justificată de constrângerile sistemului electronic actual (SIA RSAP – MTender), care nu dispune de funcționalitățile necesare pentru implementarea deplină a cerințelor propuse. În forma sa actuală, sistemul nu asigură întotdeauna transparența necesară și poate limita participarea egală a operatorilor economici la procedurile de achiziție.

Pentru a răspunde acestor provocări și pentru a susține implementarea noii legislații în conformitate cu cerințele europene, a fost demarat procesul de dezvoltare a unui nou sistem electronic de achiziții publice. Acesta va integra toate etapele ciclului de achiziții publice – de la planificare și desfășurarea procedurilor, până la atribuirea contractului și managementul acestuia, inclusiv modificările ulterioare – contribuind astfel la creșterea transparenței, eficienței și responsabilității în utilizarea fondurilor publice.

În vederea armonizării cu cerințele europene, proiectul de lege privind achizițiile publice prevede, prin articolul 51, că formularele standard pentru publicarea anunțurilor de achiziții sunt aprobate de Guvern. Proiectul de lege a fost transmis Parlamentului spre examinare și adoptare, conform Deciziei protocolare nr. 19.5/2025.

De asemenea, în proiectul de lege privind atribuirea anumitor contracte de lucrări, de furnizare de bunuri și de prestare de servicii în domeniile apărării și securității, articolul 32 și articolul 52 prevăd că formularele standard pentru publicarea anunțurilor vor fi, de asemenea, aprobate de Guvern. Menționăm că acest proiect a fost avizat, expertizat și transmis Comisiei Europene pentru opinie finală.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Pentru asigurarea unei alinieri progresive a cadrului normativ național la standardele Uniunii Europene, a fost elaborat Proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la punerea în aplicare a formularelor standard pentru publicarea anunțurilor în domeniul achizițiilor publice/sectoriale, apărării și securității și concesiuni. Acesta are ca scop instituirea unui cadru clar și coerent pentru publicarea informațiilor aferente procedurilor de achiziții publice, inclusiv cele sectoriale, în domeniile apărării și securității, precum și concesiunilor de lucrări și servicii.

Proiectul stabilește 24 de formulare standard (formulare electronice) structurate pe etapele esențiale ale ciclului de achiziții: inițiere, publicare, desfășurarea procedurii, atribuirea contractului, modificarea contractului și raportarea modificărilor survenite. Aceste formulare includ câmpuri conforme cu cerințele platformei Tenders Electronic Daily (TED) și standardelor legislative ale Uniunii Europene, facilitând interoperabilitatea cu Jurnalul Oficial al Uniunii Europene.

Adoptarea acestor formulare răspunde atât necesităților de standardizare și digitalizare a procesului de achiziții, cât și obiectivelor strategice asumate de Republica Moldova în contextul Acordului de Asociere și al procesului de extindere a Uniunii Europene. Măsura contribuie la consolidarea transparenței, comparabilității datelor și eficienței raportării la nivel național și internațional.

Conform proiectului, autoritățile și entitățile contractante vor avea obligația de a utiliza aceste formulare electronice în toate etapele relevante ale procesului de achiziții publice. Anexele la hotărâre detaliază structura formularelor pentru toate tipurile de proceduri reglementate.

Intrarea în vigoare a hotărârii este propusă pentru data de 1 ianuarie 2027, asigurând astfel perioada

necesară pentru adaptarea autorităților contractante și a operatorilor economici la noile cerințe, precum și pentru dezvoltarea capacităților tehnice ale sistemului electronic de achiziții.

Prin implementarea noilor formulare standard, se urmărește:

- eficientizarea procesului de achiziții publice;
- reducerea sarcinii administrative prin completarea automată a formularelor de către sistemele electronice;
- promovarea utilizării achizițiilor publice ca instrument strategic pentru rezultate durabile, incluzive și inovatoare;
- creșterea transparenței și a încrederii cetățenilor și operatorilor economici în gestionarea fondurilor publice;
- stimularea concurenței loiale și accesului echitabil pe piața achizițiilor.

Astfel, proiectul contribuie direct la atingerea obiectivelor naționale privind buna guvernare și integrarea europeană, precum și la îmbunătățirea funcționării sistemului de achiziții publice din Republica Moldova.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

S-a analizat opțiunea menținerii procedurii curente de publicare, însă aceasta nu permite alinierea cu standardele UE și compromite interoperabilitatea cu TED.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Prin adoptarea acestor formulare, procesul de publicare va fi simplificat, iar transparența și eficiența în utilizarea fondurilor publice vor fi consolidate. Noile formulare electronice sunt aliniate la cerințele Uniunii Europene și adaptate pentru interoperabilitate cu platforma Tenders Electronic Daily (TED), facilitând astfel integrarea Republicii Moldova în spațiul digital european al achizițiilor publice.

Comparativ cu formularele utilizate anterior, cele propuse în proiect sunt structurate astfel încât majoritatea câmpurilor să poată fi completate automat prin intermediul sistemelor de achiziții electronice. Această funcționalitate contribuie la reducerea semnificativă a sarcinii administrative pentru autoritățile contractante și la optimizarea fluxului de lucru.

În ansamblu, măsura susține obiectivele de simplificare, digitalizare și armonizare legislativă, contribuind la creșterea calității guvernantei și la dezvoltarea unui sistem de achiziții publice modern, transparent și eficient.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Implementarea proiectului actului normativ nu implică cheltuieli bugetare suplimentare. Costurile tehnice aferente vor fi acoperite în cadrul modernizării SIA RSAP și integrării cu TED, prin proiecte deja planificate.

În acest context, menționăm că „Re-engineering-ul sistemului electronic de achiziții” va fi realizat cu suportul Băncii Mondiale, în cadrul Componentei 1 a proiectului „Sprijinirea eficienței achizițiilor publice și a valorii pentru bani în Republica Moldova”, finanțat prin Fondul fiduciar multidonator „Moldova – Dezvoltare, Reziliență și Oportunități pentru Bunăstare” (M-GROW).

Acordul de grant aferent a fost semnat de reprezentantul Băncii Mondiale la data de 15 mai 2025, iar ulterior, la data de 19 mai 2025, documentul a fost semnat și de Ministra Finanțelor. Suma alocată Componentei 1 este de 2.500.000 USD.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Implementarea proiectului Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea formularelor standard pentru publicarea anunțurilor în domeniul achizițiilor publice/sectoriale, apărării și securității și concesiuni va genera un impact pozitiv și asupra mediului de afaceri, în special pe termen mediu și lung.

Clarificarea formatului și a conținutului anunțurilor va contribui la îmbunătățirea calității informațiilor publicate, asigurând acces egal, facil și în timp util la oportunitățile de achiziții publice.

Acest demers va sprijini crearea unui mediu concurențial mai previzibil și echitabil, în care regulile sunt aplicate uniform și transparent. Operatorii economici vor putea astfel să participe în condiții mai clare și mai accesibile, ceea ce va încuraja o implicare activă, inclusiv din partea întreprinderilor mici și mijlocii (IMM-uri). În perspectivă, această măsură are potențialul de a consolida încrederea sectorului privat în sistemul de achiziții publice și de a stimula competitivitatea și inovația în furnizarea de bunuri, servicii și lucrări pentru sectorul public.
4.4. Impactul social
Nu este aplicabil
4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal
4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen
Nu este aplicabil
4.5. Impactul asupra mediului
Nu este aplicabil
4.6. Alte impacturi și informații relevante
Nu este aplicabil
5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE
5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională
Proiectul are ca obiectiv principal armonizarea cadrului normativ național cu legislația Uniunii Europene în domeniul achizițiilor publice. În acest sens, formularele standard propuse au fost elaborate în conformitate cu cerințele stabilite prin Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2019/1780 al Comisiei, care reglementează utilizarea formularelor electronice pentru publicarea anunțurilor în platforma Tenders Electronic Daily (TED), precum și cu alte norme relevante ale acquis-ului comunitar. Această aliniere legislativă contribuie la standardizarea și digitalizarea procesului de publicare a anunțurilor, asigurând compatibilitatea tehnică și juridică între sistemul național și cel european, și facilitând astfel integrarea Republicii Moldova în spațiul unic al achizițiilor publice al Uniunii Europene.
5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE
În contextul modernizării sistemului național de achiziții publice și al consolidării transparenței, proiectul stabilește cadrul normativ necesar pentru utilizarea formularelor electronice europene (eForms) și pentru asigurarea comunicării interoperabile cu platforma Tenders Electronic Daily (TED). Pentru aplicarea corespunzătoare a legislației Uniunii Europene în acest domeniu, este necesară armonizarea legislației naționale cu cadrul normativ european. În acest sens, Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2019/1780 al Comisiei din 23 septembrie 2019, care stabilește formularele standard pentru publicarea anunțurilor în domeniul achizițiilor publice și abrogă Regulamentul (UE) 2015/1986, constituie baza juridică pentru adoptarea eForms și în Republica Moldova. Această inițiativă sprijină procesul de integrare europeană, contribuind la crearea unui sistem de achiziții publice mai transparent, standardizat și eficient, compatibil cu cerințele și bunele practici ale Uniunii Europene.
6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ
Întru respectarea prevederilor Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative și ale Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional a fost publicat anunțul privind inițierea elaborării proiectului pe pagina web a ministerului (www.mf.gov.md), secțiunea – Transparența decizională pe data de 13 februarie 2025 https://www.mf.gov.md/ro/content/proiectul-de-lg-privind-punerea-%C3%AEn-aplicare-formularelor-standard-pentru-publicarea

7. Concluziile expertizelor

Proiectul hotărârii Guvernului, însoțit de Tabelul de concordanță, va fi expediat Centrului de Armonizare a Legislației în vederea efectuării expertizei de compatibilitate cu legislația Uniunii Europene, conform prevederilor art. 34 alin. (1) și art. 35 din Legea nr. 100/2017. Totodată, potrivit art. 34 alin. (1), art. 36 și art. 37 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, proiectul va fi remis Ministerului Justiției și Centrul Național Anticorupție pentru a fi supus expertizei juridice și anticorupție.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Proiectul de act normativ completează cadrul normativ secundar necesar pentru punerea în aplicare a noii Legi privind achizițiile publice, transmisă Parlamentului spre examinare și adoptare prin Decizia protocolară nr. 19.5/2025, în contextul procesului de reformă și al armonizării cu standardele Uniunii Europene.

Implementarea prevederilor actului normativ va fi realizată prin intermediul Sistemului Informațional Automatizat „Registrul de Stat al Achizițiilor Publice” (SIA RSAP), care urmează a fi dezvoltat în vederea asigurării interoperabilității cu platforma Tenders Electronic Daily (TED).

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Pentru implementarea efectivă a prevederilor proiectului actului normativ privind punerea în aplicare a formularelor standard pentru publicarea anunțurilor în domeniul achizițiilor publice/sectoriale, apărării și securității și concesiuni, sunt necesare o serie de măsuri tehnice, instituționale și normative.

În primul rând, este necesară adaptarea tehnică a Sistemului Informațional Automatizat „Registrul de Stat al Achizițiilor Publice” (SIA RSAP), printr-un proces de reengineering care să permită acoperirea tuturor etapelor ciclului de achiziții publice – de la planificare și desfășurarea procedurilor, până la atribuirea contractelor și gestionarea acestora, inclusiv modificările ulterioare.

Ulterior, va fi necesară testarea interoperabilității sistemului cu platforma Tenders Electronic Daily (TED), pentru a asigura conformitatea cu cerințele europene privind publicarea anunțurilor.

În paralel, se impune elaborarea unor ghiduri de completare a formularelor standard în cadrul SIA RSAP, destinate autorităților și entităților contractante. Totodată, vor fi organizate sesiuni de instruire dedicate acestora, în scopul sprijinirii tranziției către noul sistem și al asigurării unei utilizări corecte și eficiente a formularelor electronice.

Secretară generală

Dina ROȘCA